

**D'ILLES A NODES.
REPENSEM
ELS CENTRES
EDUCATIUS,
EN CLAU 360**

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

EIX 3

**Connectar l'activitat
del centre educatiu
amb l'entorn**

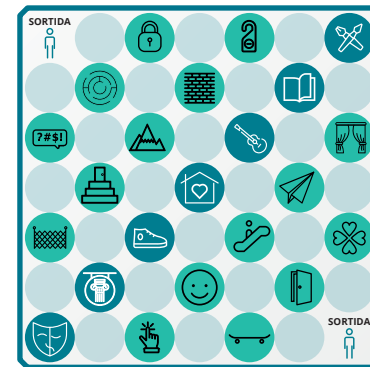
Connectar l'activitat del centre educatiu amb l'entorn

Com ja hem comentat anteriorment, la transformació social que caracteritza el segle XXI ens posa al davant nous reptes educatius que ens fan replantejar les actuacions educatives que permetran als infants i joves desenvolupar-se i prosperar en aquest nou context.

Actualment hi ha un acord en què un model educatiu on la responsabilitat de l'educació recau sobre un únic agent és obsolet i en què un sistema educatiu centralitzat on un únic model serveix per a tothom ja no és vigent perquè no permet donar una resposta efectiva i equitativa als nous reptes de cada comunitat.

Com a docents, és possible que hagueu fet accions individuals per connectar els aprenentatges de l'alumnat amb l'entorn, o connectar el vostre centre amb la comunitat, o millorar el vincle amb les famílies. Si és així, probablement ja us heu adonat que, per fer-ho possible, cal un canvi transversal en la política de centre, i un bon treball col·laboratiu amb el territori que entengui l'entorn com un espai d'aprenentatge ple d'oportunitats educatives que cal connectar amb els aprenentatges que es donen en el si del centre.

Afortunadament avui en dia existeixen molts projectes reeixits de centres involucrats en projectes territorials educatius més amplis, o que formen part de xarxes educatives locals, que han obert les portes a **nous models de relació amb l'entorn**. “Per educar es necessita tota la tribu, però també es necessita posar en valor el lloc on habita, les feines que fa i les relacions que tenen els seus membres entre ells”.²⁰ Aprofitar el

Imagineu el tauler de joc d'alguns dels vostres alumnes. Quin entorn educatiu tenen? Es perden oportunitats perquè no tenen acompanyament o recursos per arribar-hi? Seria diferent si el centre els hi apropés? Amb quines caselles de l'entorn es connecta el centre? Tindria més recursos si s'hi enxarxés? És un vincle sòlid i de relacions fluides? Quin paper tenen les famílies en el tauler de joc de l'alumnat? Estan connectades al centre?

potencial educatiu de cadascun dels espais de la comunitat i alinear-los és el primer pas per generar més oportunitats educatives per a tots els infants i joves. La coordinació i el treball dels diferents actors educatius de la comunitat són imprescindibles per reforçar la tasca educativa i fer avançar les condicions d'equitat per a tothom. Com s'apunta a l'informe *L'educació a l'hora*²¹ "S'ha de repensar l'educació a partir del concepte d'entorns d'aprenentatge connectant diferents possibilitats d'aprenentatge dins i fora del centre escolar. **El repte és unir elements formals i no formals**, elements escolars i comunitaris, agents diversos amb cultures professionals diverses", i tot plegat s'ha de fer a partir d'objectius comuns i una presa de decisions de manera compartida entre els diversos agents. El treball en xarxa permet aprofitar les fortaleeses i el bagatge de la comunitat, per respondre als desafiaments del territori.

Com ja hem comentat anteriorment, en la construcció d'aquest model de relació se situa **l'escola com un agent-node en una xarxa educativa comunitària** amb un paper líder a connectar oportunitats educatives i com a plataforma de trobada dels diferents agents.

Reprenem de nou l'exemple del tauler de joc on les caselles són les oportunitats educatives d'un alumne. Quan un centre educatiu es connecta amb l'entorn es col·loca en una posició central que estableix ponts amb els altres agents i, per tant, facilita l'avançament entre caselles. Es converteix en el **nexe que articula els aprenentatges de l'alumnat en totes les oportunitats de la comunitat**. Connectar les caselles entre si les fa més fàcils de transitar i permet augmentar les oportunitats educatives.

20 > Plana, J. (2019). "De l'escola no pot... a l'escola no ho pot fer sola" a El Diari de Rosa Sensat.

21 > Sintés, E. (2019). *Educació a l'hora. Uns altres horaris escolars són possibles*. Barcelona. Fundació Bofill.

"Només des de la col·laboració entre docents, escoles i entorn serem capaços d'afrontar els reptes que ens planteja el futur de l'educació. La clau és connectar el node de l'escola amb la resta de nodes que tenim al nostre voltant. Aquest repte no és nou, però ara és urgent".

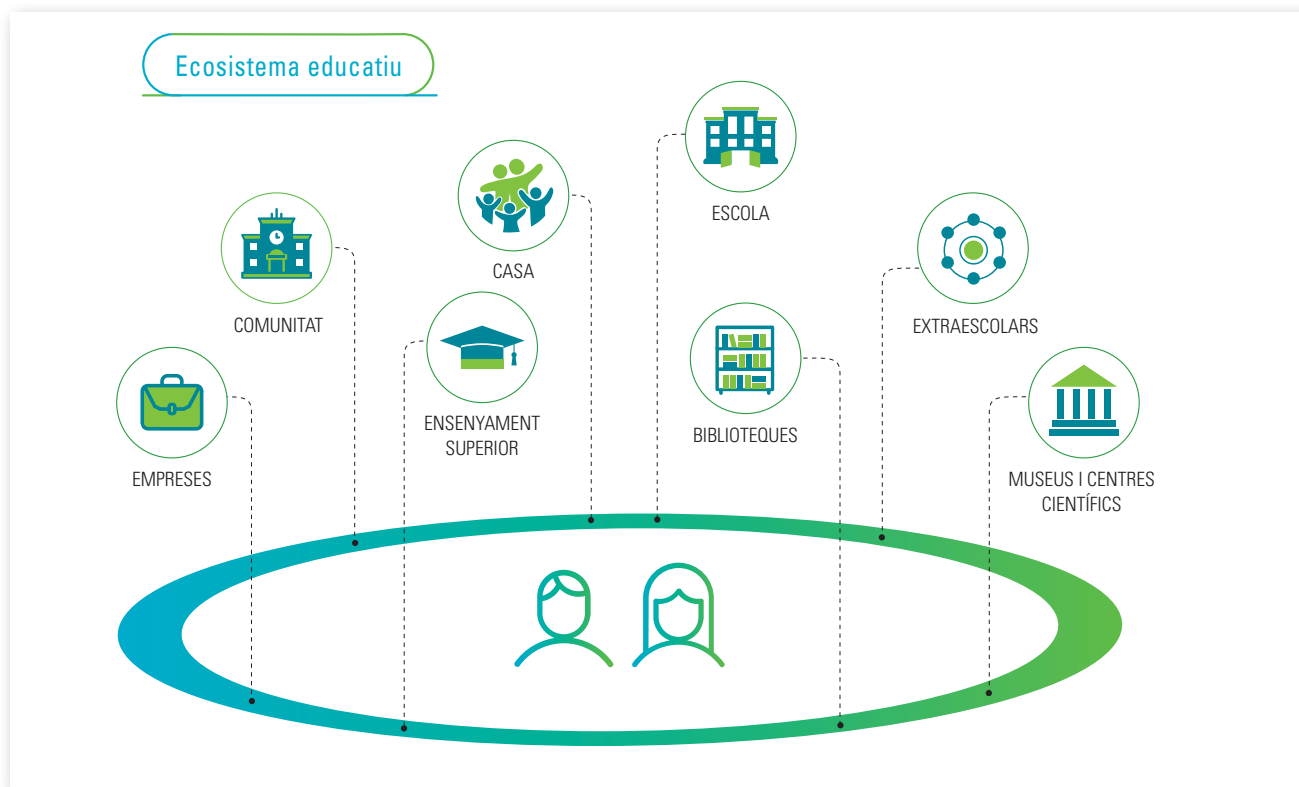
Intervenció de Carlos Magro, Crida Centres Educatius 360

Famílies, escoles i instituts, entitats socioeducatives, biblioteques, centres esportius, empreses, administracions i altres agents involucrats en educació s'uneixen per conformar un **ecosistema educatiu** i interactuen amb la finalitat d'obtenir uns resultats educatius en un context social determinat.²²

Com ens recorda Mireia Civís, les **xarxes** estan formades per nodes (els agents educatius) i connexions (les relacions que s'estableixen entre elles) i **en funció de la riquesa de l'intercanvi, de la fluïdesa i de la multidireccionalitat de les connexions** estarem construint xarxes amb major potencial.²³

En clau d'ecosistema, els diferents agents descobreixen el **grau d'interdependència**, de necessitat mútua, entre uns i altres, cosa que els afegeix reconeixement mutu, **promou una evolució interna** en cada agent, i **transforma la comunitat** i fa més sostenibles les propostes educatives. Aquests són alguns dels **principis bàsics per consolidar aquestes xarxes educatives comunitàries**.²⁴

Infografia extreta d'*Educació a l'hora, uns altres horaris són possibles*, Fundació Bofill.

²² > Hannon, V. et al. (2019). "[Local Learning Ecosystems. Emerging Models](#)". Innovation Unit.

²³ > [Desenvolupar el potencial educatiu de la comunitat](#). Crida Comunitats que eduquen. 2018. Educació 360.

²⁴ > Fonts: Subirats, J. i Albaigés, B (2006). *Educació i comunitat. Reflexions a l'entorn del treball integrat dels agents educatius*. Finestra Oberta 48. Fundació Bofill.

Corresponsabilitat i compromís compartit

Tots els agents de la xarxa han de **compartir els objectius i propòsits del projecte** i la voluntat de generar una comunitat equitativa tant dins com fora del centre. Es tracta de treballar de manera conjunta per un **únic projecte**, assumint que cadascú pot tenir graus de responsabilitat diferents per aconseguir l'èxit i compartir estàndards de qualitat, però que el compromís és clau perquè l'educació és cosa de tots.

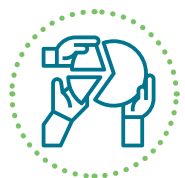
Corresponsabilitat – compromís col·lectiu – objectius i projectes compartits

Participació i construccionisme

Cada agent de la xarxa té les seves necessitats i recursos per compartir, i tothom ha de ser escoltat i tingut en compte en pro de l'objectiu comú. Per aquest motiu la xarxa educativa ha de **compartir amb espais de participació on es cultivi la implicació en la comunitat i el debat democràtic** com una capacitat rellevant més. Es replantegen les relacions de poder amb altres agents, infants i famílies, i es promou un lideratge distribuït.

Participació – consens – col·laboració – lideratge distribuït – cessió de poder – acceptació del conflicte – horitzontalitat

Pluralitat i integritat

Respondre a la complexitat dels reptes educatius demana una **col·laboració pluridisciplinària d'agents** que aportin una resposta més global. L'expertesa de cada professional s'integra amb la de la resta. Els agents no es complementen, sinó que treballen de manera conjunta: un bon repte quan es connecten actors que pertanyen a sistemes educatius *de facto* desconnectats.²⁵

Pluridisciplinarietat – integritat – transversalitat

Cooperació i interdependència

La creació d'una xarxa és un treball comunitari que porta el seu temps, cal **conèixer els actors i generar vincle** per actuar conjuntament partint de les necessitats i els valors compartits. La confiança serà un element clau, que arribarà després de conèixer i reconèixer-se entre agents, i d'adonar-se que tothom necessita de l'altre alhora que és necessitat²⁶ per fer front als reptes educatius. Això permetrà nivells més alts de col·laboració.

Confiança – reconeixement entre agents – col·laboració – interdependència – ús compartit dels recursos de la comunitat

²⁵ > Cívís, M. i Longàs, J. (2018). "Xarxes de corresponsabilitat educativa". Dins de Riera, J. (Dir.) *Reptes de l'Educació a Catalunya. Anuari 2018*. Fundació Bofill

²⁶ > Collet, J. (2009). *El treball educatiu en xarxa: una breu proposta de marc conceptual*. Comunicació 1r Congrés de Formació per al Treball en Xarxa a la Universitat. *Complexitat, corresponsabilitat i construcció del coneixement*.

Proactivitat i estratègia

És important la planificació per respondre a les situacions del moment, però **cal anar més enllà**, ja que la planificació a més llarg termini preveu futures actuacions, recursos, etc., de manera que s'avança al repte de la **sostenibilitat dels projectes**.

A més, en el treball en xarxa no només ens hem de preguntar si una situació es pot resoldre de manera col·laborativa, sinó tenir la capacitat per **prevenir i establir canals de solució de futurs problemes**. Es tracta de liderar el desenvolupament de l'àmbit educatiu.

Proactivitat – estratègia – planificació

Proximitat, racionalitat i transparència

En el treball en xarxa els projectes compartits estan relacionats amb l'**experiència quotidiana**, les **necessitats del moment**, els interessos dels agents, i el context de la xarxa. Treballar amb projectes delimitats en el temps i amb objectius definits contribueix a formar xarxes més racionals capaces de generar nous projectes en el futur. En tot el procés, fer arribar la informació a tothom és bàsic per permetre als implicats poder-se pronunciar en qualsevol moment.

Context – necessitats reals - transparència

Així doncs, el treball en xarxa implica als centres **col·laborar i coordinar-se amb altres agents** per garantir una diversitat d'activitats d'alt valor educatiu (artístiques, de lleure, esportives, tecnològiques, cíviques, etc.) que tinguin en compte els interessos de l'alumnat, enriqueixin els aprenentatges i desenvolupin capacitats i competències per a la vida. Implica coordinar i involucrar en la pròpia tasca educativa els diversos agents educatius de la comunitat, i **incloure en el disseny i implementació** de les nostres propostes educatives **aquests agents**, i els **recursos de l'entorn** (centres educatius, entitats, equipaments esportius, culturals, biblioteques, famílies, professionals diversos, etc.) com a nodes d'una xarxa educativa compartida que són, per fer efectiu aquest treball educatiu col·laboratiu i complementari.

Aquest treball conjunt implica també les famílies, amb qui serà important desenvolupar accions per involucrar-les en la vida comunitària i cultural de l'entorn.

Estratègies per connectar l'activitat lectiva i no lectiva promovent itineraris d'aprenentatge personalitzat

Treballar amb l'entorn és alhora treballar amb els diferents agents i els seus espais. A continuació us oferim diverses estratègies per fer-ho:

- Detectar les necessitats educatives no cobertes i identificar agents educatius, recursos i equipaments de la comunitat amb qui poder treballar en xarxa per incrementar les oportunitats educatives de l'alumnat.
- Definir estàndards de qualitat compartits entre tots els agents de l'entorn amb l'objectiu de garantir un aprenentatge significatiu en qualsevol temps i espai de les persones
- Facilitar l'obertura de les instal·lacions del centre educatiu a l'alumnat, famílies, altres entitats, etc., i promoure l'ús d'aquests espais (biblioteques, pistes esportives, patis, gimnasos, etc.) amb la ciutadania a les tardes, els caps de setmana i els períodes de vacances escolars, i esdevenir un *hub* de serveis quan l'entorn disposi de pocs recursos.
- Utilitzar les instal·lacions i els equipaments de la comunitat educativa (museus, altres escoles, entitats, piscina municipal, biblioteques...), amb qui compartim propostes educatives, tant en horari lectiu com no lectiu, incentivant la participació de tot l'alumnat, per optimitzar recursos i facilitar el vincle amb la vida comunitària del barri.
- Crear espais de participació i governança, especialment per a les famílies que tenen menys visibilitat, per afavorir un millor clima escolar, una major vinculació de l'alumnat amb l'escola, i incrementar l'èxit educatiu. Dur a terme accions de capacització en l'acompanyament de les famílies a l'escolaritat dels seus fills i filles.

- Fer partícips altres agents educatius externs al centre dels nostres espais de coordinació, per assegurar una acció educativa global sota objectius i criteris comuns i, per tant, una continuïtat educativa.
- Articular el nostre projecte educatiu amb el projecte educatiu territorial (Pla Educatiu d'Entorn, Projecte Educatiu de Ciutat, Pla Educatiu Local, Pla de Barri, etc.).
- Crear una figura o un mecanisme de coordinació i seguiment que vetlli per la coherència pedagògica de les activitats i els projectes educatius que compartim amb els altres, per optimitzar recursos, fer-los més accessibles i assegurar els aspectes operatius amb altres equipaments o serveis.

RECAPITULEM

- Quines idees clau destacaries de l'apartat?
- En quina mesura poden ser idees útils al vostre centre per connectar l'escola amb l'entorn, enxarxant les activitats del centre educatiu amb el territori?
- Quins debats us agradaria tenir al centre sobre la connexió de l'escola amb l'entorn i el treball en xarxa?

Inspireu-vos: experiències properes

**L'ESCOLA
MERCÈ RODOREDA**

**L'INSTITUT ESCOLA
LA MINA**

L'ESCOLA MERCÈ RODOREDA BATEGANT AMB LA COMUNITAT

L'escola Mercè Rodoreda és un centre educatiu de primària ubicat a Nou Barris, a Barcelona. Impulsa el projecte de construcció comunitària "Prosperem Junts", que té per objectiu l'empoderament i la capacitat d'infants, famílies i entitats per treballar plegats en la cerca de noves oportunitats educatives.

En el disseny del seu projecte educatiu han posat especial èmfasi a **potenciar la comunitat educadora del seu entorn** per tal d'empoderar-la i consolidar-la perquè esdevingui un actor clau en l'aprenentatge de l'alumnat.

L'escola Mercè Rodoreda ha creat una xarxa d'agents educadors on no n'hi havia i capacita la seva comunitat perquè això reverteixi positivament en els alumnes del centre. **Com ho ha aconseguit?**

- **S'ha obert a entitats i famílies** a través d'horaris inclusius de 8 a 21 h i cedint-los les instal·lacions per a les seves pròpies activitats.
- **S'ha proposat resoldre les necessitats de les famílies i les entitats com una eina per empoderar-les.** Per fer-ho, ofereix formacions, capacitat i serveis a partir de les necessitats de l'entorn i les famílies, especialment en treball emocional i llengua catalana.
- Les entitats i l'escola **es coordinen per oferir activitats educatives de lleure** al mateix centre escolar, tant per a l'alumnat com per a adults o veïns del barri. D'aquesta manera es genera un espai educatiu amb múltiples agents que intercooperen per oferir més oportunitats educatives.
- El projecte de centre té especial cura a treballar pel **benestar emocional** de la comunitat, posant de manifest que la gestió de les emocions és una peça clau per a la participació i l'aprenentatge, així com per millorar el clima del centre.

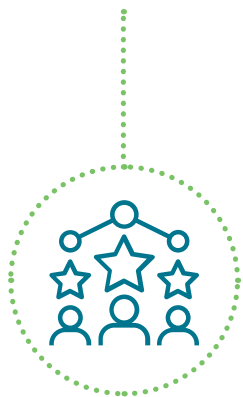
PROSPEREM JUNTS

Escola Mercè Rodoreda

Barcelona - Nou Barris

EXPERIÈNCIES D'OPORTUNITATS EDUCATIVES

ELS PUNTS FORTS DEL PROJECTE PROSPEREM JUNTS

- 1. L'escola està oberta al barri** de dilluns a diumenge de 8.00 a 22.00 h i ofereix activitats de lleure educatiu, com és el cas de l'esplai diari o l'espai de biblioteca tutoritzada per a les famílies, entre d'altres.
- 2.** Hi ha una **coordinació entre el temps lectiu i no lectiu** per part de l'equip directiu i les coordinadores de les entitats.
- 3.** S'ha dut a terme una **reorganització funcional del centre**. S'han flexibilitzat els horaris d'obertura del centre, tot ampliant-se l'horari de tardes i caps de setmana. Alhora, s'han incorporat nous agents al centre, com és l'entrada del veïnat i entitats dins l'escola per fer-hi activitats.
- 4. El lideratge compartit:** el grup coordinador està format per la direcció del centre, el professorat, la junta de delegats i les entitats col·laboradores.
- 5.** El projecte educatiu de centre recull la transformació de l'escola en equipament educatiu, establint una **connexió entre el temps lectiu i no lectiu** i definint un marc conceptual i organitzatiu coherent.
- 6. L'entorn es posa al servei de l'educació** i participa en la realització d'activitats dins i fora de l'escola. Un dels trets diferencials d'aquest entorn és que no són només les entitats qui es posen al servei de l'escola, sinó que el mateix veïnat s'organitza per fer activitats dins el centre, com és el cas de l'hort de l'escola.
- 7. Hi ha una taula de coordinació territorial** anomenada "Taula d'entitats". En aquesta taula és on es troben tots els agents educatius, l'equip directiu, la junta de delegats, les entitats i el consell escolar per fer el seguiment del projecte.
- 8. Aprofita el potencial de la innovació per personalitzar** l'oferta a les necessitats dels alumnes. Aquest potencial de la innovació es catalitza en les formacions en educació emocional que possibiliten l'empoderament de tots els agents educatius.

PER SABER MÉS SOBRE AQUESTA EXPERIÈNCIA PODEU:

- Veure el [vídeo](#) explicatiu de l'experiència dins la taula rodona "La innovació educativa contra les desigualtats" (a partir del minut 5' 5"). Taula rodona organitzada per la Fundació Bofill en el marc de "Pedagogies innovadores per a la reducció de les desigualtats. Casos pràctics"
- Veure l'[entrevista](#) a Àngels Cadena, directora de l'escola Mercè Rodoreda, en el marc de presentació d'Educació a l'hora: Per què obrir un centre a l'entorn?

L'INSTITUT ESCOLA LA MINA IDENTITAT I COMUNITAT

La Mina és el nom d'un barri de Sant Adrià del Besòs de Barcelona sobre el qual l'estigma ha pesat històricament, però potser ja no serà així a partir d'ara. La comunitat educativa de l'institut escola va escollir "La Mina" com a nom per al seu centre perquè volen treballar per ser la palanca de canvi que doni un significat positiu i carregat d'oportunitats al nom del seu barri.

Aquest institut escola ha bastit el seu projecte de centre amb la clara missió de garantir l'èxit educatiu del seu alumnat i fer-ho arrelant-se al barri, potenciant-hi les oportunitats educatives i aprofitant tots els recursos del seu entorn proper i llunyà. L'impacte és evident: el curs 2018-2019 ha aconseguit, per primer cop, garantir el pas a secundària del 100 % dels seus alumnes de sisè, s'ha reduït l'absentisme, s'ha millorat la puntualitat i els resultats acadèmics, i s'ha incrementat l'oferta de nous cicles formatius. **Com ho ha aconseguit?**

- El **projecte de l'institut escola** permet coordinar-se millor entre etapes per facilitar la transició i generar un vincle de confiança amb les famílies. A més, facilita generar vincles intergeneracionals i desenvolupar programes innovadors.
- Ha **teixit vincles de confiança amb la comunitat i posa en valor la cultura i identitat gitana**, que és la majoritària al centre. "La gitanitat és un factor d'identitat que l'Institut Escola La Mina integra en la seva quotidianitat per fer que el seu alumnat se senti còmode i reconegut, base per poder aprendre".²⁷
- S'ha connectat amb **projectes vinculats a entitats i administracions**, com ara el Projecte Educatiu del Barri de la Mina, la fundació Casal dels Infants o el Patronat del Poble Gitano; d'aquesta manera, poden incorporar projectes al temps lectiu i oferir activitats extraescolars al centre. Alhora, conscients de les necessitats de l'alumnat de conèixer altres entorns i realitats, s'enllacen amb entitats que treballen en altres zones, com, per exemple, la Fundació Roger Torné.
- Tot el seu projecte es desenvolupa a partir d'un **pla estratègic** a quatre anys vista que inclou objectius, línies d'acció i els resultats que n'esperen. Evidentment, és una eina que s'ha d'anar adaptant a les circumstàncies, però els dota d'un projecte compartit amb tota la comunitat i un full de ruta transparent i estable.
- L'**equip docent i directiu** de l'institut escola està compromès amb el projecte i treballa cooperativament per formar-se i introduir al centre les millores que han escollit.
- El centre també ha incorporat la **figura d'un coordinador d'activitats** que fa, alhora, la funció de contacte i referent per a les famílies. A banda, es participa en programes de **mentoratge** per reforçar la tasca de **tutorització docent** i generar referents positius per a l'alumnat.

27 > Llegeix aquest article. [Per primer cop l'Institut escola La Mina garanteix al 100% el pas dels seus alumnes a secundària](#)

ELS PUNTS FORTS DEL PROJECTE CONNECTATS AMB L'ENTORN

- 1. L'Escola està oberta al barri** de dilluns a diumenge de 8.00 a 22.00 h i ofereix activitats de lleure educatiu.
- Hi ha una **coordinació entre el temps lectiu i no lectiu**, i s'integra en el procés d'aprenentatge de l'infant.
- S'ha dut a terme una **reorganització funcional del centre**. S'han ampliat els horaris de tardes i s'han incorporat nous agents al centre per a la realització d'activitats, com ara el veïnat i les entitats.
- 4. Planificació estratègica pública i compartida**: el grup coordinador treballa en funció del pla estratègic, que és públic i compartit amb els agents de l'entorn.
- El projecte educatiu de centre recull la transformació de l'escola en equipament educatiu, tot establint una **connexió amb la comunitat**.
- 6. L'entorn es posa al servei de l'educació** i participa en la realització d'activitats dins i fora de l'escola. Alhora, se cerquen noves oportunitats educatives d'entorn dins i fora del barri.
- 7. Aprofita el potencial de la innovació per personalitzar** l'oferta a les necessitats dels alumnes. Es col·labora amb el pla educatiu del barri de la Mina i altres agents per gaudir de noves oportunitats.

PER SABER MÉS SOBRE AQUESTA EXPERIÈNCIA PODEU:

- Veure el [vídeo](#) "Connectats amb l'entorn per a la igualtat d'oportunitats"
Intervenció de Marta del Campo, directora de l'Institut Escola La Mina, a l'acte de llançament de la Crida Centres Educatius 360.
- Llegir l'article de Marta del Campo "Institut Escola de La Mina, connectant amb l'entorn per a la igualtat d'oportunitats", publicat a la Revista Guix. 457. Juliol-agost de 2019.

Apreneu: recursos per aprofundir

Escola, famílies i comunitat

Antoni Tort i Jordi Collet (2017)
Editorial Octaedro

Els centres escolars no poden educar sols, necessiten teixir una xarxa rica amb les famílies i la comunitat, i no sempre és senzill. En aquest llibre, elaborat a partir de les recerques dels autors i de la sòlida bibliografia sobre el tema, trobareu propostes d'acció, reflexions i preguntes per afrontar-ho. [Entrevista](#) a Jordi Collet sobre el llibre.

Famílies, escola i èxit. Millorar els vincles per millorar els resultats

Jordi Collet i Antoni Tort (coordinadors)

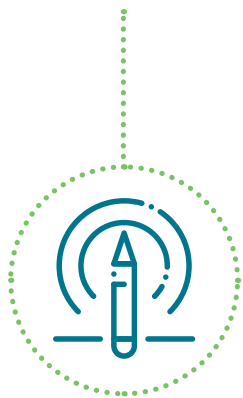
Gràcies a aquesta [recerca](#) podreu conèixer com cinc centres escolars implementen mesures per augmentar la quantitat i la qualitat de les relacions amb les famílies de la seva comunitat. Aquests exemples d'estudi són especialment il·lustradors perquè mostren l'impacte que suposa per a l'alumnat, per al clima de centre i ens dona idees per implementar i avaluar.

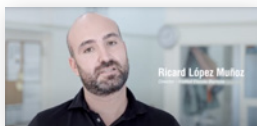
Projectes d'innovació educativa comunitària: ingredients d'èxit i reptes

Jordi Díaz Gibson, Mireia Civís, Jordi Longàs i Jordi Riera (2017)
Fundació Bofill

En aquest [informe](#) s'exposen les claus de reflexió sobre com bastir projectes col·laboratius i comunitaris. Hi trobareu exemples, reptes i preguntes sobre temes importants com els lideratges, la democràcia interna, la cohesió de les xarxes i els fluxos d'informació i comunicació.

Materials per compartir i debatre

IE Barnola: un currículum ben contextualitzat en el territori

Entrevista a Ricard López Muñoz, director de l'Institut Escola Barnola d'Avinyó.

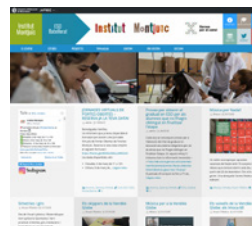
Un exemple de centre que vincula els recursos de l'entorn amb el currículum, que considera que "el coneixement està a tot arreu" i per tant s'obre a l'entorn, i que treballa en xarxa no només a nivell intern de centre sinó amb les entitats properes al centre, situant-se com a node generador del Projecte Educatiu de Territori.

Com convertir els recursos de la comunitat en oportunitats educatives?

Amb aquest [reportatge](#) podreu descobrir com l'escola **Jaume Miret de Soses** aprofita els recursos patrimonials del seu entorn per garantir més oportunitats educatives a través de la implicació dels agents de la comunitat i les famílies en el centre. La seva experiència us resultarà inspiradora per analitzar el vostre entorn amb mirada 360.

Un bon resum sobre els conceptes bàsics de la personalització.

Institut Montjuïc: generant moviments que connecten joves, famílies i espais culturals

Entrevista a Carme Pons, coordinadora Pedagògica, i Quim Tubert, cap d'estudis de l'Institut Montjuïc.

Amb la renovació de l'equip directiu i en un moment complex, l'institut decideix incorporar les arts vives com a eina per transformar el centre educatiu. És un bon exemple de treball amb l'entorn perquè, no només han aprofitat el lleure cultural al seu alumnat i les seves famílies, sinó que han establert una **xarxa de col·laboració** amb equipaments culturals propers que ara consideren part de l'Institut.